

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Vitejii noștri.

De pe câmpul de războiu știrile ne sosesc cu întâzieri mari; le așteptăm cu îngrijorare și ne mângâiem cu ele.

Adevărul, în toată întregimea lui, nu-l vom ști decât după ce se va fi descărcat cu totul acest uragan al războiului european. Rezoane strategice impun cea mai mare discrețiune în aceste vremuri, când fantazia agitată a masselor, e mai gata ca ori când să exagereze sau chiar să inventeze însaș scorniturile cele mai sfruntate.

Printre știrile, ce ne vin de pe câmpul de războiu, cele mai mângâitoare sunt acele, cari amintesc de *vitejia soldaților români*, pe câmpul de onoare.

În repetite rânduri am avut ocazia să cetim în foi germane și ungurești despre vitejia și curajul, cu care s'a luptat cutare sau cutare regiment, curat românesc; în listele celor decorați pentru curajul dovedit în fața inamicului întimpinăm, de asemeni, destul de multe nume românești.

Noi nu ne-am îndoit nici pe un moment de devotamentul și vitejia soldaților noștri, căci nu acum o dovedesc pentru întâia dată. Dar avem o deosebită mângâiere, văzând remarcat acest lucru în *sia-rele străine*.

Eroismul soldaților români dovedit pe câmpul de luptă este mândria noastră și chează sigură a unui viitor mai fericit.

În fața acestor fapte de o negânduită putere probătoare — se va spulberă toată neîncrederea cu care am fost primiți până acum și zorile altor zile, mai mângâitoare și mai senine încep să ni-se arete.

Sângele românesc, ce curge cu prisosință pentru tron și țară va

aduce roadele lui binecuvântate din cari se vor împărtăși, cu siguranță, și urmașii eroilor, cari stau azi cu curaj și eroism în fața tunurilor și a baionetelor dușmane.

Onoare lor!

Cardinalul Ferrata, secretarul de stat al papei Benedict XV.

Benedict al XV-lea, cu ocaziunea urcării sale pe tronul apostolului sf. Petru, și-a ales de secretar pe cardinalul *Ferrata*, un bărbat, care poate privi, în răstimpul de până acum al vieții sale, la o activitate diplomatică încoronată de mari și însemnate succese. Ca auditor la nunciatura din Paris, în niște afaceri foarte gingașe politico-bisericești, Ferrata a dat dovadă de o pătrundere și diplomație extraordinară. Cnoscând papa Leo alesele calități ale auditorului său din Paris, l-a trimis în Svițera, cantonul Tessin, având să rezolve unele chestii de tot importante. Misiunea ce i-s'a încredințat a fost din cele mai delicate; să facă o convenție cu guvernul, ca să reguleze afacerile zdruncinate de ordin politic bisericesc și să aducă pacea în dieceza Basel, unde spiritele erau tulburate din 1873 de legile kulturkanysfului.

De patru ori a călătorit Ferrata în Svițera și a ținut pertractări cu guvernul elvețian. Misiunea încredințată și-a împlinit-o cu acurateță. Pentru aceste merite diplomatice, pontificele Leo XIII l-a numit președintele academiei din Roma, a preoților de origine nobilă și canonic al bisericii Maggiore Maria.

Dar n'a trecut mult timp și papa Leo, din nou a simțit lipsa bărbatului înzestrat cu mult simț politic, a lui Ferrata. Guvernul liberal din Belgia Frere, nu de mult a rupt legăturile diplomatice cu scaunul apostolic. Papa, care pe timpul regelui Leopold însuș era nunțiu apostolic în Bruxelles, a trimis acolo pe Ferrata, pe care Leopold II l-a primit ca pe persona grata.

La anul 1889 a fost rechemat la Roma, unde a primit secretariatul afacerilor bisericești extraordinare, al căror conducător era pe acel timp cardinalul Rampolla. La doi ani după aceasta, a ajuns nunțiu apostolic la Paris, o misiune dintre cele mai importante și grele. Misiunea lui era, ca să înduplece pe catolicii francezi, să nu mai facă opoziție republicei, ca formă de stat, sperând, că astfel va putea împiedeca legile

contrare religiunii și persecuția bisericii. Dar mulți bărbați catolici, aderenți intransigenți ai monarhiei, nici nu voiau să audă de așa ceva. Astfel fiind desbinare între catolici, dușmanii puteau să continue cu opera lor distructivă. În privința aceasta, înțeleptele intențiuni ale lui Leo XIII și activitatea nunțului Ferrata, nu au avut succes deplin.

În consistorul din 22 Iunie 1896, papa Leo XIII l-a făcut cardinal. Intorcându-se din Paris, la 5 Decembrie, a primit pălăria de cardinal. A fost numit de atunci șef al diferitelor congregații. La congresul euharistic din Malta, ținut în 1913, a prezidat ca reprezentant al papei. Primirea ce i-s'a făcut aici a fost cât se poate de grandioasă și însuflețită. A câștigat simpatiile tuturor.

Spiritul de jertfă al românilor din Ungaria. O recunoaștere oficială.

Budapesta, 26 Sept. Invățătorii români din patrie, au dat o dovadă impozantă despre însuflețirea patriotică și despre sentimentul lor de jertfă. Abia în decurs de trei săptămâni, comisiunea lor de ajutorare, a colectat un transport de 18 vagoane, cămeși, ismene, ștergare, acoperitoare și pânză de in, pe care azi l-au trimis în capitală la adresa Crucii roșii.

Transportul de 18 vagoane, evaluează peste 1 milion coroane și în mare parte e rezultatul muncii binecuvântate a femeilor. (Biroul de presă al ministrului preșident).

Ciocniri la granița greacă. Biroul tel. ung. publică următorul comunicat cenzurat din Atena:

Comitagii bulgari au încercat, la îndemnul Turcilor, să năvălească în Grecia. Grecii au respins atât pe comitagii cât și alte bande. În ciocnirile aceste au căzut cinci Turci.

Conflictul greco-turc. Biroul de corespondență din Costantinopol:

Ziarul „Tanin” scrie: De oarece demersurile repetite ale Porții contra confiscării de către autoritățile grecești din Macedonia a proprietăților musulmanilor absenți au rămas fără succes, Poarta a hotărât să facă un ultim demers și dacă și acest demers ar rămâne fără succes, Poarta să procedeze la represalii.

Războiul european.

Statul major austro-ungar a dat în 23 Sept. următoarea știre:

Pe câmpul de bătae cu Rușii, în zilele din urmă, n'au fost lupte. Trupele noastre, cu toate că vremea e e într'una ploioasă, se simt foarte bine.

În Sârbia armata noastră luptă cu cea mai mare stăruință pentru izbândă. Până acum ne-a reușit să câștigăm însemnate locuri de luptă. În aceste lupte am luat și tunuri dela Sârbi.

După alungarea Sârbilor în Sirmiu e liniște.

Neoplanta, 26 Sept. — Comisarul guvernial al comitatului Szerém (Sirmiu) face cunoscut, că în întreg comitatul liniștea și rânduiala tulburată prin năvălirea Sârbilor în țară peste râul Sava, e iarăș la loc. Locuitorii comunelor de pe la graniță, fugiți din calea Sârbilor, s'au întors acasă. Paguba avută de unii ori de alții se statorosește oficios și se va plăti încurând. În Croația și Slavonia e liniște și pace deplină, deregătorile lucrează, ca în timp de pace.

Svonurile presei antantei. — Știre falsă despre căderea forturilor dela Przemysl.

Se comunică dela cartierul general cu datul de 25 Septemvrie seara.

Concentrarea forțelor noastre armate, după lupta dela Lemberg, spre vest dela râul San a dat prilej nu numai unor explicații și comentarii absolut malițioase și ironice din partea presei puterilor din tripla atantă, ci a avut darul de a i se da o explicație greșită și în altă parte. Față de această stare a lucrurilor trebuie să declarăm, că această concentrare a forțelor noastre armate s'a făcut cu absoluta noastră voință, ceace de altfel o dovedește și faptul, că inimicul nu a putut și nici n'a încercat să neliniștească concentrarea noastră.

Svonurile despre pretinsele succese ale inimicului la râul San, sunt absolut false. Atât s'a întâmplat numai că la trecerea noastră peste San Rușii și-au concentrat numeroase trupe cari au bombardat trupele noastre, căutând zadarnic să ne împiedecă trecerea.

După trecerea trupelor noastre noi înșire am aruncat în aer podurile.

*

Svonul din sursă engleză despre căderea a două forturi la Przemysl, e o curată invențiune.

Ordinul de zi al generalului Hindenburg.

Berlin, 25 Septemvrie. «A. W.» a dat astă noapte următorul comunicat:

Astăzi a adresat generalul Hindenburg următorul ordin de zi către soldații armatei a opta:

Steagurile voastre le-ați îmbrăcat în lauri noi.

Intr'o luptă de șapte zile la lacurile mazurice și în decursul unei urmăriri nemiloase de mai multe zile dealungul Litvaniei, departe dincolo din frontierele rusești nu numai a-ți bătut dușmanul până la cel din urmă, care a încurs în Prusia de ost, anume armata dela Vilna, care era compusă din corpurile de armată II., III., IV. și XXII., din brigada III. și V. de țintași și diviziile de rezervă 53, 54, 56, 57, 72 și 75 a corpului de armată siberian și din divizia I. și II. de cavalerie de gardă, ci a-ți și sfârmat această armată.

Până acum a-ți capturat mai multe steaguri, cam 30,000 prinsonieri nerăniți și cel puțin 150 tunuri, mitraliere. Cară de muniție și de transport am numărat până acum pe întinsul câmp de luptă.

Cantitatea prăzii de războiu este în creștere. Toate aceste sunt a se mulțami poștei voastre de luptă, rezultatelor admirabile ale înaintării voastre și strălucitului vostru curaj.

Recunoștința lui Dumnezeu, care și de aici înainte va fi cu noi.

Trăiască Maj. Sa Regele!

Lupte la pasurile Carpaților.

Biroul telegrafic publică cu data de 26 Sept. următorul comunicat:

Se pare, că trupe singuratiche mai mici rusești au încercat să pătrundă în țară prin diferite pasuri ale Carpaților.

Ieri au avut loc mai multe ciocniri mărunte între trupele noastre detașate pentru apărarea pasului Uzsok (comitatul Ung) și între trupele rusești.

O altă ciocnire a avut loc azi la Toronya (cott. Marmăției) fără ca să

le succedă însă Rușilor să treacă hotarul prin vre-un punct oarecare.

Aceste ciocniri mărunte sunt de parte de a influența întrucâtva rezultatele obținute pe principalul câmp de operații. E natural deci, că ele nu au nici o însemnătate. Scopul acestora este numai, ca să atragă în alte direcții atenția dela principala linie de foc și să neliniștească populația. Cunoscând deci aceste vădite intenții, populația noastră va ști să reducă aceste încercări la adevărata lor valoare și să se convingă despre zădărnicia lor.

Rușii au fost alungați din Ung.

Un alt comunicat cenzurat al biroului telegrafic de corespondență ungar anunță cu data de 27 Sept.:

Suntem autorizați din locuri competente să publicăm următoarele:

Câteva mii de Ruși au năvălit în țară prin pasul Uzsok (com. Ung în Marmăția). Trupele rusești au fost respinse la Malomrét, Fenyesevölgy și Csontos.

Lângă Toronya, în comitatul Marmăției s'au întâmplat ciocniri între trupele rusești, cari au năvălit acolo și între trupele noastre trimise spre apărarea granițelor.

Din Munkács și din Huszt au fost deplasate mai multe trupe pentru sprijinirea alor noastre. Toate aceste ciocniri dela granițe sunt de o mică însemnătate și având în vedere, că noi dispunem de trupe suficiente, pentru apărarea hotarilor și a internului țării, aceste încercări nu pot da anză la îngrijorări mai mari.

Luptele din Carpați sunt încă în cursere.

Budapesta 28 Septemvrie n. — Biroul de presă al ministrului președinte anunță:

Oficial »Budapesti Tudosító« primește informații din locurile competente, că Rușii au trecut și azi hotarul țării străbătând prin Carpați prin mai multe puncte și au pătruns în comitatul Ung. Trupelor noastre, cari erau acolo, le-a succedat însă să oprească dușmanul în cale. Dealtcum aici luptele continuă.

*

»Budapesti Tudosító« anunță: Se comuincă din loc competent următoarele: Intrerupându-se legătura telefonică cu comuna Ökörmeső din comitatul Marmămurăș, între locuitori s'a putu

observa o anumită neliniște. După știrea primită azi însă, situația de acolo s'a schimbat cu totul și absolut nu este motiv de îngrijorare, transportându-se acolo trupe nouă de ale noastre.

După o informație primită din izvor demn de încredere, dar neconfirmată încă din Ung, în decursul înaintea amiezii de ieri, au decurs lupte în jurul comunei Malomrét și astăzi am respins pe ruși din nou până la Ussok.

În valea Turjaremete armata din comitatul Ung, a căutat contact cu trupele trimise din Munkács și verosimil, că au și avut. Se afirmă, că și dinspre Sinna, au sosit miliție mai multă. Trenurile comunică până la Csontos.

Scrisoarea împăratului Wilhelm către împărăteasa.

„Frankfurter Zeitung» primește din Berlin:

Deja de Sâmbătă s'a lătit vestea, în cercuri politice mai restrânse, că împărăteasa a primit o epistolă dela împărat tot numai cu vești bune. Se vorbiă despre aceasta în toate părțile, s'au aflat însă mulți, cari se îndoiau de lucrul acesta, pânăcând ieri, Agenția Wolf, pe Baza autorizației primite din loc competent, a confirmat știrea aceasta.

Împăratul comunică în această scrisoare succesele mai nouă ale oștirilor germane. Împăratul se grăbește a comunica soției sale, că linia de întărituri dela Verdun a fost spartă.

Faptul acesta are o importanță strategică enormă. Forturile Verdun-Toul, deja dela natură sunt destinate ca o linie de apărare puternică, apoi prevederea omenească, prin ridicarea de forturi, a făcut-o aproapea inexpugnabilă. La mijlocul acestei linii se află comuna *st. Mihiel*, la o curbă ostică a râului Maas. Comuna *st. Mihiel* icuită la poala dealului și la îndoitura râului Maas, e mai mult o tabără militară, decât un oraș cetățenesc. Peste Maas duce un pod, care tocmai la locul acesta, e apărat de dealuri. Spre nord-ost și spre sud dealurile se apleacă formând un platou. La platoul acesta se poate ajunge pe podul dintre *St. Mihiel* și *Bisler* și tocmai locul aceasta, servește cu loc potrivit pentru trecerea oștirilor, ce vin dela răsărit. Înălțimile din partea ostică dela Maas sunt potrivite, ca artileria de aici să facă să amuțească artileria de pe platou și sub scutul tunurilor să treacă peste râu și să se

ordineze. Fortul *Camp des Romains*, care or fi fost în stare să împedecă trecerea, a fost cuprins de artilerie de mai multe zile. *Invingerea aceasta a fost decisivă căci a deschis drum peste Maas, spre a ajunge la spatele dușmanilor.*

E apoi chestia de numai câteva zile, ca spărtura aceasta, făcută în linia de forturi, să o lățiască, căci forturile laterale, nu mai pot împedecă trecerea dușmanului.

Luptele din Franța.

Biroul ungar de corespondență publică următorul comunicat din Berlin.

Marele cartier general comunică cu data de 24 Septembrie:

pe câmpul de luptă din vest n'au avut loc astăzi evenimente deosebite. Unele lupte mai mici au fost favorabile armelor germane.

Din Belgia și de pe câmpul de războiu din ost nimic nou.

Biroul tel. ungar comunică din Paris:

Conform unui comunicat oficial francez bătălia dela Aisna ia, pe o mare parte a frontului, caracterul unui războiu de fortăreață, din care cauză progresarea trupelor nu se poate face decât cu mare încetineală.

Francezii recunosc învingerea germanilor.

Despre evenimentele dela apus, la *Cristiana* a sosit următorul comunicat: Se comunică prin o telegramă dată din Paris la 25 Septembrie, că împrejurarea cea mai importantă e aceea, că trupele germane, au atacat cu succes pe francezi, între *Somme* și *Oise*, și astfel au câștigat mari succese în lupta aceea, care s'a dat pe malul drept al râului Maas pentru cucerirea înălțimilor.

Armata germană a cuprins înălțimile din apropierea *Hattonchatel* și a condus cu noroc un atac contra cetății *Saint-Mihiel*, după aceea a început a bombardă orașul *Les Paroches*.

Din Paris a sosit la *Rotterdam*, următorul comunicat oficial:

La aripa stângă a armatei franceze s'a dezvoltat o luptă, din contră la centru din nou e ceva liniștitor. La aripa dreaptă, vehemența atacurilor germane, a scăzut.

(Agenția telegrafică ungară).

Comunicat oficial german.

Biroul tel. ungar publică următorul comunicat cenzurat din Berlin.

Marele cartier general a comunicat în 26 Sept. la orele 6 seara următoarele:

Dușmanul tolosind căile sale fierate, a încercat un extins atac în contra flancului german din dreapta extremă. În decursul acestui atac o divizie franceză, care înaintă spre *Bapaume* (spre nord-vest de *St. Quentin*) a fost respinsă de paturi mai slabe germane, dar și de altfel atacul francez a fost oprit în loc.

În mijlocul frontului nostru de luptă atacul nostru a înaintat în unele puncte.

Forturile atacate de noi spre sud de *Verdun* au încetat focul. Artileria noastră a intrat acum în luptă cu pușteri, pe cari dușmanul le-a așezat în sudul vestic al fluviului *Maas*.

Pe celelalte câmpuri de războiu situația e neschimbată.

Luptă pe marea Adriatică.

Biroul tel. ungar publică următorul comunicat cenzurat:

Ziarele anunță din *Pola*: *Crucișătorul* nostru «*Radetzky*» s'a întâlnit în marea Adriatică cu *crucișătorul* francez «*Grey*». Acest din urmă a început să bombardeze vasul nostru, care însă cu o lovitură de tun a adus la explozie cazanul *crucișătorului* «*Grey*».

Lui «*Grey*» i-a succes în cele din urmă să se refugieze sub scutul a trei torpiloare franceze.

Iaponia a ocupat trei insule chineze.

Iaponia a ocupat cu armata 3 insule chineze în apropiere de *Kiao-ciau*, dar declarând că va reda iarăș *Chinei* aceste insule, opina publică din *China* e liniștită la aparență. Cu atât mai mult a crescut însă din cauza acestor ocupații neîncrederea Statelor Unite față de Iaponia, încât ministerul de externe american, a dat pentru liniștirea opiniei publice următorul comunicat:

Ambasadorul Angliei a făcut o vizită în Casa albă și în cursul schimbului de vederi, ce a avut loc ieri, a declarat că guvernul *Marei Britanii* e aplicat să ia toată răspunderea pentru aliatul său, Iaponia, cât însuș și-a pus restricțiunea, cuprinsă în nota remisă și Statelor Unite, și în baza căreia amestecul Iaponiei privește numai apele chineze și iaponeze. Reprezentatul Iaponiei în *Washington* baronul *O. Cohinda* a dat lămuriri prietenești conglăsuitoare întru toate cu cele ale ambasadorului englez.

Amestecul Japoniei în conflagrația actuală.

Ziarul italian «*Nouvo Giornale*», vorbind de amestecul Japoniei în conflictul european, scrie următoarele:

Unul din fenomenele cele mai însemnate din conflagrația actuală, este intrarea în acțiune a imperiului japonez. Japonia va putea lua ușor în stăpânire colonia germană Kiau-Ciau, iar arhipelagul lui Bismarck, insulele Caruline, Moriane, acele constelațiuni de insule cu care Germania încunjurase nordul Australiei, ca și insula Samoa, îndepărtatul popas pe drumul Americii, vor deveni una după alta, o pradă lesnicioasă de cucerire pentru Japonia, care va putea împrăști peste tot pe aceste ținuturi parte din poporul său așa de prolific.

Din punctul de vedere politic această acțiune a Japoniei are o importanță încă și mai mare, căci e merită să facă din ea adevărată stăpână a extremului Orient. Până acum, Germania împărțea cu dânsa hegemonia Răsăritului și ajunsese să treacă pe acest tărâm chiar și pe Anglia, mai cu seamă în privința economică.

Astăzi, întregul vis german de stăpânire asupra acelor mări îndepărtate e amenințat să apună în folosul Japoniei. Prestigiul și puterea Europei, de pe urma acestui războiu va scădea simțitor nu numai în folosul Americii ci și al rasei galbene. Ba s'ar putea zice, că conflagrația de față este ca și punctul de plecare pentru o nouă partidă ce se va juca între rasa albă și cea galbenă.

Proiectul unei confederațiuni a popoarelor europene. Ziarul „Frankfurter Zeitung“ află pe cale indirectă din Londra, că șase profesori de istorie dela universitatea din Oxford se ocupă cu planul unei confederațiuni a tuturor popoarelor din Europa, care s'ar înfăptui imediat după terminarea actualului războiu.

În cadrele acestei confederațiuni granițele vamale ar fi abandonate cu desăvârșire convențiile diplomatice ar deveni de domeniul public, iar efectivul armatelor ar fi redus și acestea ar fi utilizate numai pentru serviciul polițienesc.

Diverse.

Studentii statelor adversare Austriei excluși dela Universitate. O publicațiune a Rectorului Universității din Viena spune, că străinii ce aparțin unuia din statele cu cari Austro-Ungaria este în războiu sunt excluși dela înscrierea pentru viitorul semestru.

Holera. Un comunicat semi-oficios anunță: După rapoartele sosite la ministeriul de interne, la 25 Septembrie s'au constatat următoarele cazuri de holeră: în Nagymegyere (cott. Komárom) 2; Gyoma (cott. Békés) 1; în spitalul Gellert din Budapesta 1; în Fenyvesvölgy (com. Ung.) 1; și în Sobrance (cott. Ung.) de asemenea un caz de holeră.

Dupăcum e informat „Bud. Tud.“ ministrul de externe Sándor János a dat ordinațiune, în care dispune autorităților municipale să supravegheze cu toată severitatea, ca să se iee toate măsurile împotriva lăptirii epidemiei, și cari sunt dispuse prin ordinațiuni ministeriale de mai înainte.

Un vicecolonel român distins. Locotenent-colonelul *Emil Bugariu* a fost distins pentru ținuta sa vitejească cu ordinul Coroana de fier cl. III.

Oșteri și soldați români distinși pentru vitejia lor. Maj. Sa a mai conferit decorațiuni următorilor oșteri și soldați români pentru vitejia lor dovedită în focul dușmanului:

Crucea militară pentru merite cu decorațiunea de războiu: căpitanului Pompei Bârsan din regim. de inf. 63.

Maj. Sa a ordonat să se exprime recunoștința Sa prea înaltă pentru ținuta lor vitejească în fața dușmanului locotenentului Gheorghe Rimbaș din regimentul de inf. 63 și sublocotenentului Octavian Oancea din regimentul de inf. 41.

Medalia de argint cl. I. pentru vitejie infanteristului din rezerva suplintoare Nestor Matei din regim. de inf. 62, sergentului major Gheorghe Nicolescu din regimentul de artilerie de câmp 33 și sergentului Trișca din regim. de inf. 30.

Medalia de argint cl. II. pentru vitejie artileriștilor Nedeloi, Bolohan și sergentului-gendarm Petru Bican.

Eroii noștri. Foaia ungurească din Deva „Hunyadvármegye“ dela 20 Sept., aduce părți din scrisoarea unui sergent (zugsführer), aflător la granița Sârbilor, trimisă acasă unui prieten din Petroșeni. Sergentul e Ungur, dar încolo soldații batalionului, sunt, precum se știe, aproape numai Români. Sergentul vorbind despre nepăsarea cu care omul merge înainte în luptă, după ce s'a deprins cu fiorosul ei zgomot dintâi scrie printre altele:

„...E cea mai mare fericire din lume a privi cum, de pildă, un zugsführer, care în timp de pace e un tată de familie cu inimă blândă, acum se aruncă să doboare 21 de inimi! Că ce e cu soldații noștri aceea nu se poate descrie, aceea nu e lucru omenesc! Le e cea mai mare bucurie să poată merge înainte și apoi foarte greu fi mai poți opri! Ei în cea mai mare ploaie de gloante nu-și caută coperire, ci își zice unul altuia (aci ziarul maghiar citează românește vorbele dintre soldați):

— Ioane, tu te temi?

— Se teme dracu de ei!

„Dumnezeul meu!“, — zice pe asta zugsführerul ungur, — dar vitejește își mai implinește acest neam (românesc) datorința lui!“

Nu voiesc și nici nu pot să-ți mai spun mai departe, numai ani de zile să-ți povestesc“...

Încrestăm cu plăcere aceste laude ce copăr pe voinicii noștri aflători pe câmpul de războiu, — și cari acasă sunt locuitorii pașnicilor noastre sate... — (Lib.)

Necrolog. † *Maria Hulea* n. *Boțian* preoteasă, după scurte și grele suferințe împărtășită cu sfințele taine a muribunzilor a adormit în Domnul în Galda de jos, în 24 Septembrie 1914 în al 49-lea an al etății și al 27-lea al fericitei sale căsătorii.

Biblioteca academiei române.

În lunile Iunie—Aug. 1914 s'au consultat de 1263 cititori 3286 volume și broșuri tipărite; de 272 cititori s'au consultat 1021 manuscrise, 587 documente, 31 cărți vechi românești (150²—1830).

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 961 volume și broșuri, 488 numere de reviste române, 348 reviste străine 6 atlase și hărți, — stampe și portrete, 38 volume manuscrise, 209 documente, 102 fotografii, — albumuri, 2347 foi volante, — note muzicale, 438 obiecte de muzeu și — monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 ore dimineața până la 6 seara, pentru manuscrise și documente dela 8 la 12.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abonamentul dela: *Negreni* pe 1/5 1913—10/6 1914. — *G. B. Bikszád* pe 1914 sem. 2-lea. — *Szamosbenedekfalva* pe 1/8 1912—10/10 1913. — *Izszacsal* pe 10/4 1911—20/5 1912. — *Sajósztván* pe 1/7—30/9 1914. — *Kozmalmás* pe 15/8 1912—15/12 1913. — *Szilágykirva* pe 1/5 1897—1/11 1898. — *Casina, Abrud* pe 1914 sem. 2-lea. — *Avasújfalu* pe 1914 sem. 2-lea. DV. n'ați fost în restanță, nici în Conspect. Poate să fi greșit Copistul. — *Ațintiș* pe 1914 sem. 2-lea. — *Tágfalva* pe 1913. — *Zálnok* pe 1913. — *Kisludas* pe 1914 sem. 1-iu. Binevoiți a regula și restanța socrului DV. — *Máragyulafalu* pe 1/1—20/7 1914. — Ziarul Vă merge regulat de aci. — *Zeicani* pe 1/3 1913—1/3 1914. — *Berbești* 1/1 1893—1/3 1897. — *Középvísó* pe 1914. — *Felsőszilvás* pe 1/5 1913—1/5 1914. — *Mişcreac* pe 20/3—20/10 1911. — *Feldru* pe 1/9 1911—31/12 1913. — *Túrvékony* pe 15/7 1913—15/10 1914. — *Sánmártinulsárat* pe 1914 sem. 2-lea.

MAI NOU.

Rușii sunt respinși până la graniță.

Budapesta, 28 Sept. — »Budapesti Tudositó« anunță: La pasurile nord-ostice din Carpați și astăzi s'au dat lupte cu trupele rusești, pe cari ajutoarele noastre, cari au sosit acolo, le-au împins până la graniță, astfel, că nicăiri nu le-a succes rușilor a pătrunde mai înlăuntru dela confinii. — Viitorul cel mai apropiat va arăta, dacă e vorba de o simplă demonstrație, pe care trupele noastre, cari au să păzească granița, o vor respinge cu ușurință, ori, e vorba de atacuri sistematice ale unei oștiri rusești mai mari, în care caz, părțile corespunzătoare ale armatei noastre de operațiuni, aici va trebui să iee lupta. În cazul din urmă, nu este motiv de nici o îngrijorare, căci ne stă la dispoziție puterea armată necesară pentru respingerea eventualului atac rusesc.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**